

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

ÎNCHEIERE

cu privire la soluționarea conflictului negativ de competență de la judecarea cererii de revizuire

a cauzei penale privind învinuirea lui

Vitalie Botezat
(art. 264¹ alin. (1) Cod penal)

(Dosarul nr. 1cs-428/24
Nr. PIGD 1-21093646-01-1cc-20092024)

Determinarea instanței de judecată competentă pentru examinarea cauzei în ordine de revizuire – Curtea de Apel Chișinău. Instanța care ultima „s-a pronunțat asupra fondului cauzei”, în cazul în care nu este prevăzută calea de atac apelul.

02 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Soluționând în lipsa părților conflictul negativ de competență în cauza penală privind învinuirea lui Vitalie Botezat,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte*,

Ghenadie Eremciuc,

Lilia Roic-Botezatu, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 27 ianuarie 2023, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, l-a recunoscut vinovat pe Vitalie Botezat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264/1 alin. (1) Cod penal și i-a stabilit pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității în mărime de 230 ore, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

2. La 10 mai 2023, Curtea de Apel Chișinău a respins ca nefondat recursul avocatului Denis Staruș, în interesele lui Vitalie Botezat. Sentința a fost menținută fără modificări.

3. La 16 ianuarie 2024, avocatului Denis Staruș, în interesele condamnatului, a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de revizuire, indicând că la examinarea cauzei au fost admise erori judiciare exprimate prin modul de cercetare și apreciere a probelor prezentate de părți, de gradul de percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea.

4. La 16 mai 2024, Curtea de Apel Chișinău și-a declinat competența la examinarea cererii de revizuire în favoarea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, instanță care în opinia Curții de apel ultima s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

5. La 18 septembrie 2024, Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a ridicat de la examinare cauza în ordine de revizuire și a transmis-o Curții Supreme de Justiție pentru soluționarea conflictului negativ de competență.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

6. Conform art.44 alin.(1) Cod de procedură penală:

„(1) instanța de judecată, constatând că nu este competentă de a judeca cauza penală, prin încheiere, își declină competența și trimite dosarul instanței de judecată competente.”

7. Art.45 alin.(1) Cod de procedură penală prevede că:

„(1) când două sau mai multe instanțe ... își declină competența, conflictul se soluționează de instanța ierarhic superioară comună.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

8. Curtea de Apel Chișinău susține că examinarea revizuirii ține de competența primei instanțe, iar judecătoria susține că competentă este curtea de apel. Instanța care soluționează conflictul negativ de competență trebuie să ia decizie corectă, iar această decizie nu poate fi dependentă de poziția instanțelor care și-au declinat competența.

9. Completul de judecată constată că în această cauză, prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 mai 2023, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, a fost menținută, iar recursul a fost respins ca nefondat.

10. Conform art. 437 alin.(1) Cod de procedură penală, sentințele pot fi atacate cu recurs în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei. Art. 441 alin.(2) Cod de procedură penală, reglementează efectul devolutiv al recursului în limitele lui, și anume instanța de recurs examinează cauza în limitele temeiurilor art. 444, însă ea este obligată ca, în afară de temeiurile invocate și cererile formulate de recurent să examineze întreaga cauză sub toate aspectele, dar fără a agrava situația părții în favoarea căreia s-a declarat recurs.

11. Textul din art. 441 alin. (2) Cod de procedură penală clarifică procedura de recurs, evidențiind atât limitările, cât și obligațiile instanței de recurs. Această prevedere este esențială pentru a garanta un proces echitabil, deoarece instanța de recurs are obligația să examineze întreaga cauză în detaliu, în aceleași condiții ca o instanță de apel, însă conform regulilor speciale privind judecata recursului. Prin urmare, se deduce că curtea de apel ca instanță de recurs este obligată conform legii să se pronunțe asupra fondului cauzei atunci când examinează recursul.

12. În esență, instanța de apel, precum și instanța de recurs – în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, trebuie să analizeze cazul în mod detaliat, atât în fapt, cât și în drept, și nu pot face o apreciere globală a vinovăției fără a asculta inculpatul și a evalua probele prezentate. În aceste condiții, hotărârea instanței de recurs, în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, care se bazează exclusiv pe analiza probelor administrate de prima instanță, fără o examinare adecvată, este considerată nelegală. Nerespectarea acestor cerințe afectează dreptul la un proces echitabil, subliniind responsabilitatea instanțelor de a asigura o justiție corectă și transparentă (a se vedea hotărârea Curții Europene a Drepturilor Omului [Tierce și alții împotriva San Marino](#), 2000)

13. Conform art. 458 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești irevocabile pot fi supuse revizuirii atât cu privire la latura penală, cât și cu privire la latura civilă, la cererea persoanelor menționate la art. 460. Potrivit art. 460 alin.(4) Cod de procedură penală, cererile de revizuire menționate la art. 458 alin.(3) pct. 1)-4) sunt de competența instanței de judecată care ultima „s-a

pronunțat asupra fondului cauzei”. Prevederile art. 460 alin.(4) Cod de procedură penală se referă la „pronunțarea” asupra fondului, nu „examinarea” fondului.

14. Curtea Supremă de Justiție, în cauzele [1cs-262/2024](#), [1cs-341/2024](#), a clarificat care este instanța competentă să examineze cererea de revizuire când a fost examinat recursul și recursul în anulare. În acele cauze ea a dat o soluție de principiu și a explicat ce înseamnă sintagma „s-a pronunțat asupra fondului cauzei” din art. 460 alin. (4) Cod de procedură penală, în contextul existenței procedurii de recurs ordinar și recurs în anulare.

15. Completul de judecată punctează că în prezenta cauză Curtea de Apel Chișinău a respins recursul ca nefondat, expunându-se asupra vinovăției condamnatului și încadrării juridice a acțiunilor lui. Prin urmare, ea este ultima instanță care s-a pronunțat asupra fondului cauzei.

16. Din aceste motive, în conformitate cu art. 45 Cod de procedură penală,,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Stabilește competența Curții de Apel Chișinău pentru examinarea cererii de revizuire depuse de avocatul Denis Staruș, în interesele condamnatului Vitalie Botezat, în propria cauză penală privind învinuirea în comiterea infracțiunii prevăzută la art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Ghenadie Eremciuc

Lilia Roic-Botezatu